

Zolitūdes ziņojums: izplūdis uz 80 lappusēm

Antra GABRE

Par Zolitūdes traģēdijā morāli un politiski atbildīgajiem nosauktie 16 bijušie un esošie politiķi un amatpersonas, iespējams, nokaunēsies, bet, iespējams, ne, jo morālā un politiskā atbildība, uz ko norādīts parlamentārās izmeklēšanas komisijas publiskotajā galaziņojuma projektā, pienākumus neuzliek. Kā Neatkarīgajai sacīja kādreizējais politiķis un ar būvniecības sektoru saistītais Valdis Birkavs, neviens savā autobiogrāfijā to nerakstīs.

Parlamentārās izmeklēšanas komisija uz 80 lappusēm ir publicējusi galaziņojuma projekta jaunāko galīgo redakciju. Par tā apstiprināšanu 12. oktobrī būs jālemj parlamentārās izmeklēšanas komisijai, un tās deputātiem ir tiesības vienoties par izmaiņām. Iespējams, tad vairs nebūs izlasāmi 16 personu vārdi un uzvārdi, bet tikai septiņi politiski un morāli atbildīgi par to, ka valsts un pašvaldību īstenotā politika būvniecības jomā varētu būt novedusi pie traģēdijas 2013. gada 21. novembrī, kad zem lielveikala drupām Rīgā aizgāja bojā 54 cilvēki.

Komisija savā ziņojumā ir konstatējusi, ka vairākus gadus, kopš tika likvidēta Valsts būvinspekcija, Latvijā faktiski netika īstenota

valsts kontrole pār būvniecības procesu. Tāpēc pašlaik galaziņojuma projektā ir iekļautas tās personas, kuras, kā uzskata ja ne visi, tad daļa parlamentārās izmeklēšanas komisijas locekļu, ir atbildīgi par būvinspekcijas likvidēšanu un nepietiekamu būvniecības uzraudzību: bijušais premjers Valdis Dombrovskis (*Vienotība*), bijušie ekonomikas ministri Artis Kamars (*Vienotība*), Daniels Pavluts, finanšu ministri Einars Repše (*Latvijas attīstībai*), Andris Vilks (*Vienotība*), bijušie Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšsēdētāji Guntis Bērziņš (*Vienotība*) un Jānis Reirs (*Vienotība*), Saeimas Tautsaimniecības komisijas priekšsēdētāji Guntis Blumbergs (*Latvijai un Ventspilij*),

Vents Armands Krauklis, Andris Bērziņš, Vjačeslavs Dombrovskis un Jānis Ozoliņš, bijušie ekonomikas ministrijas valsts sekretāri Anrijs Matīss (*Vienotība*) un Juris Pūce (*Latvijas attīstībai*), kā arī Rīgas domes priekšsēdētājs Nils Ušakovs (*Saskaņa*) un Rīgas pilsētas būvvaldes vadītājs Inguss Virčavs. Sarakstu var papildināt ar komisijas tekstu: par Valsts būvinspekcijas likvidāciju solidarā atbildība ir jāuzņemas 9. Saeimai un tās apstiprinātajai valdībai, bet it sevišķi Ekonomikas ministrijai, kas, būdama atbildīgā par būvniecības jomu, iniciēja Valsts būvinspekcijas likvidāciju.

Būvīnženieris Sergejs Meierovics skeptiski vērtē apjomīgo ziņojumu: «Ir jau labi, ka kaut ko izmeklē, bet viss notiek pārāk ilgi. Un kādas būs sekas izmeklēšanai? Kādu jau sodīs, bet tiem, kas (traģēdiju – aut.) iniciēja ar savu beziniciatīvu, nekās nebūs. Un atvainojiet, ka tā saku – bet ko kapos iesākt ar morālo atbildību?» V. Birkavs nav tik noliedzošs un atzīst, ka ekonomikas ministre Dana Reizniece-Ozola būvniecības nozari uzskata par prioritāru, aktīvi

strādā arī Latvijas Būvniecības padome, kā arī parlamentārās izmeklēšanas komisijas vadītāja Ringolda Baloža iniciētās izmaiņas šādu komisiju likumā ir bijušas vērtīgas. «Ceru, ka šis būs viens no pirmajiem gadījumiem, kas, iespējams, dos pozitīvu rezultātu. Uzskatu, ka kopumā ziņojums neapšaubāmi palīdzēs. Bet nepadarītā ir ļoti daudz,» konstatē V. Birkavs. Viņš neuzskata uzvārdu nosaukšanu par efektīvu līdzekli būvniecības problēmu risināšanā.

Savukārt S. Meierovics ir pārliecināts, ka būvniecības nozarē kontrole ir nepieciešama un tā jāveic profesionāļiem. «Ja nav kas kontrolē, taisa pa roku galam. Tagad Ekonomikas ministrijas Būvniecības un mājokļu politikas departamentā nav neviena būvnieka, viss pilns ar advokātiem. Būvniecībā, lai kontrolētu, atšķirībā no izglītības un medicīnas (profesionāla – aut.) izglītība netiek prasīta,» būvīnženieris ir sašutis. Viņš skarbi secina – Zolitūdes traģēdijā ir nevis 54, bet gan 55 upuri, jo būvniecības nekontrolēšana nesēn ir novedusi arī pie maza bērna bojāejas Varakļānos. Puisēns iekrita lifta spraugā. ■